

NAUTIČKI TURIZAM HRVATSKE
- nautički charter - 2016. - 2018. godina -

ožujak 2019.

Sadržaj:

Uvod	3
Broj luka u nautičkom turizmu Hrvatske	3
Broj vezova/plovila na stalnom vezu	4
Nautički promet na području Hrvatske	6
Prostorna i sezonalna distribucija prometa u nautičkom charteru	7
Tržišta u nautičkom charteru - Hrvatska	11
Dubrovačko-neretvanska županija	14
Splitsko-dalmatinska županija	16
Šibensko-kninska županija	18
Zadarska županija	20
Ličko-senjska županija	22
Primorsko-goranska županija	22
Istarska županija	24
TOMAS nautika istraživanja	26

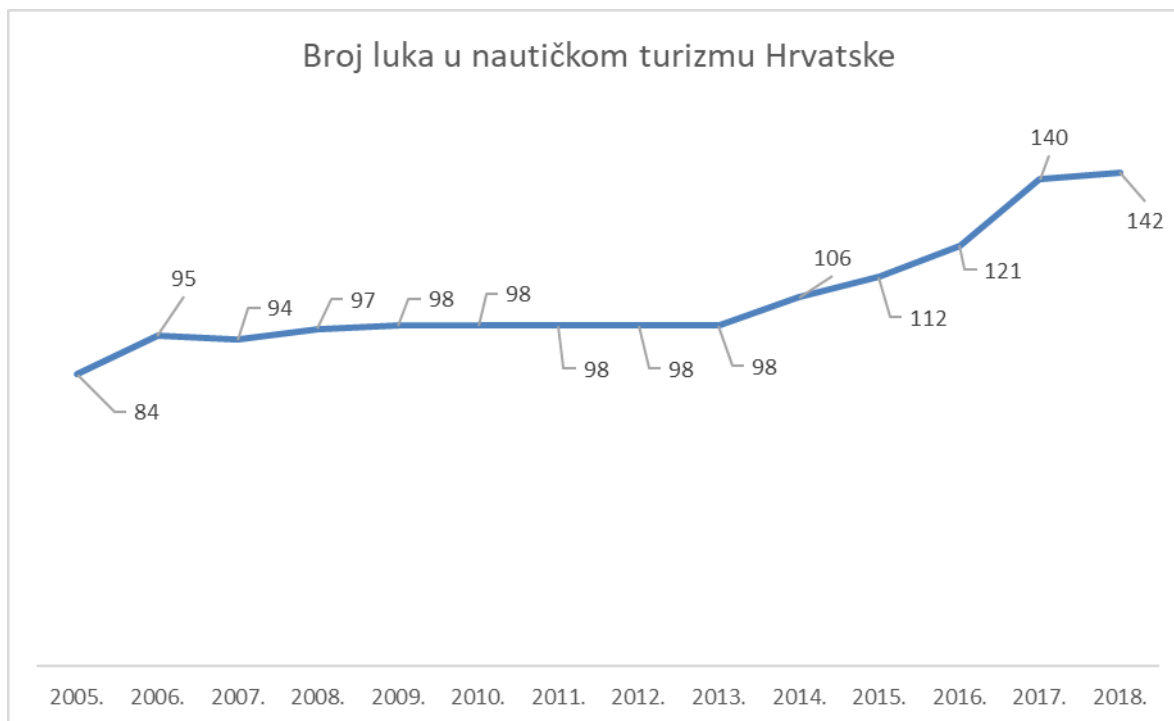
Uvod

Nautika predstavlja jedan od neprepoznatljivijih i najbolje tržišno turističkih proizvoda Hrvatske. Iznimno atraktivna i razvedena obala s više od tisuću otoka, dobri uvjeti za jedrenje tijekom većeg dijela godine, odlična turistička infrastruktura te duga tradicija nautičkog turizma razlozi su zbog kojih se ovaj segment ponude ubrzano razvija te je Hrvatska danas jedna od top europskih i svjetskih receptivnih destinacija za nautičare, a rast ovog segmenta ponude osobito je dinamičan kada je riječ o nautičkom charteru, tj. komercijalnom segmentu ponude koji je tijekom posljednjeg desetljeća doživio osobito snažnu ekspanziju.

Materijal u nastavku temelji se na dostupnim pokazateljima DZS-a vezanim uz nautičku infrastrukturu i plovila u hrvatskim marinama, kao i pokazateljima vezanim uz promet nautičkog chartera zabilježen putem sustava eCrew Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture i integriran u ukupne pokazatelje turističkog prometa u sustavu eVisitor.

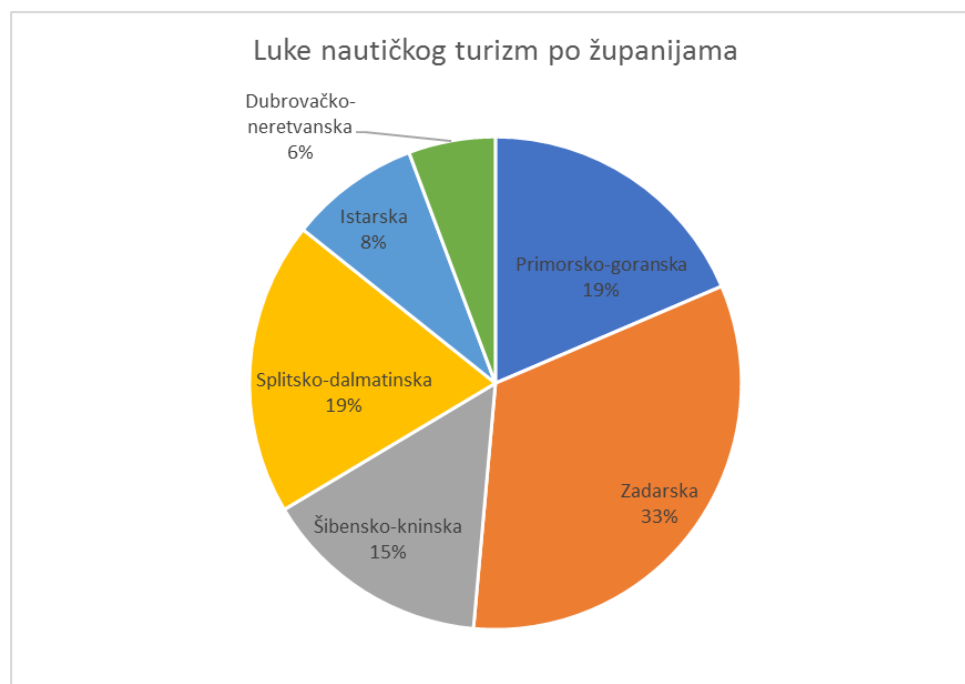
Broj luka u nautičkom turizmu Hrvatske

Prema podacima DZS-a, u Hrvatskoj su u domeni nautičkog turizma u 2018. godini poslovale **142 luke**.

Izvor: DZS

1/3 svih luka nautičkog turizma Hrvatske nalazi se na području **Zadarske županije**.

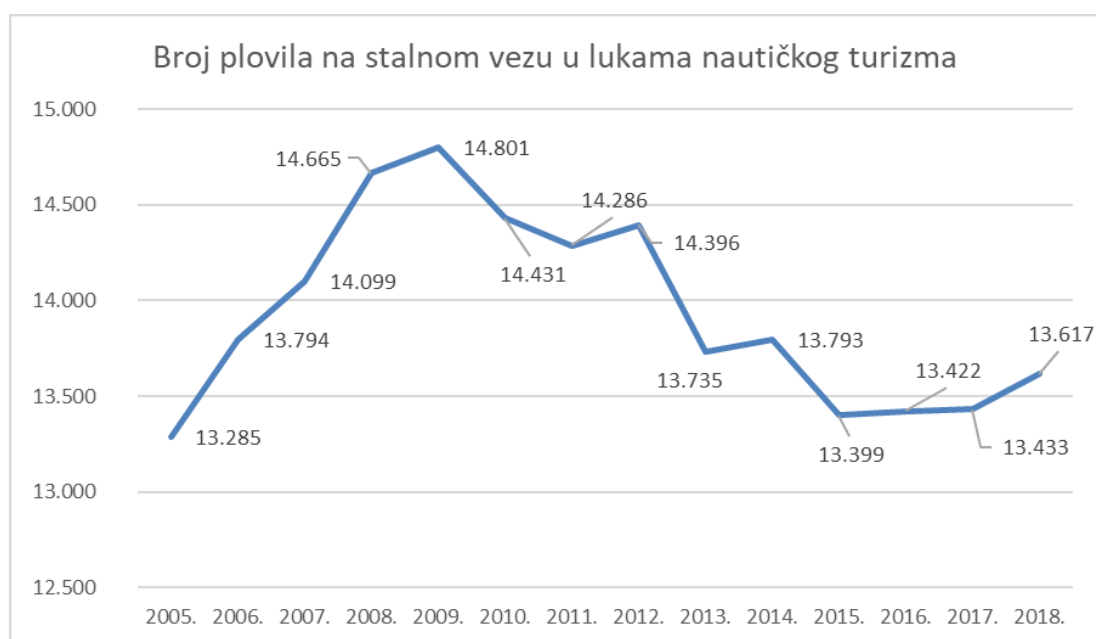

Izvor: DZS

Broj vezova/plovila na stalnom vezu

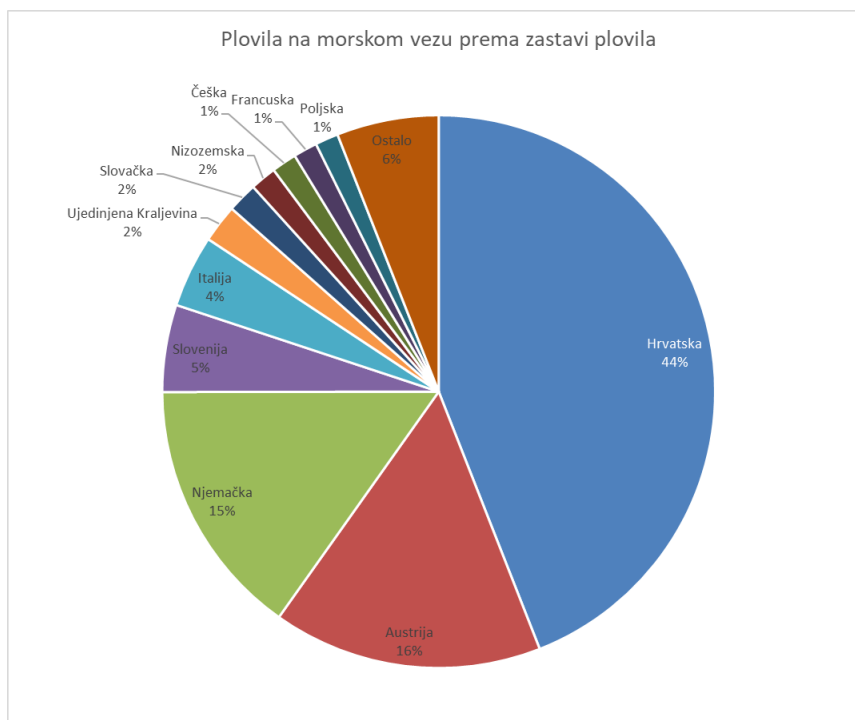
Na dan 31. kolovoza 2018. u Hrvatskoj su registrirana sveukupno **17.274 veza**.

Istovremeno, na dan 31. prosinca 2018. na stalnom vezu registrirano je **13.617 plovila**, od toga su 11.742 plovila za koja je upotrijebljen vez u moru.

Izvor: DZS

44 % plovila na morskom vezu registrirano je pod hrvatskom zastavom, po 16 % pod austrijskom, a 15 % pod njemačkom zastavom.

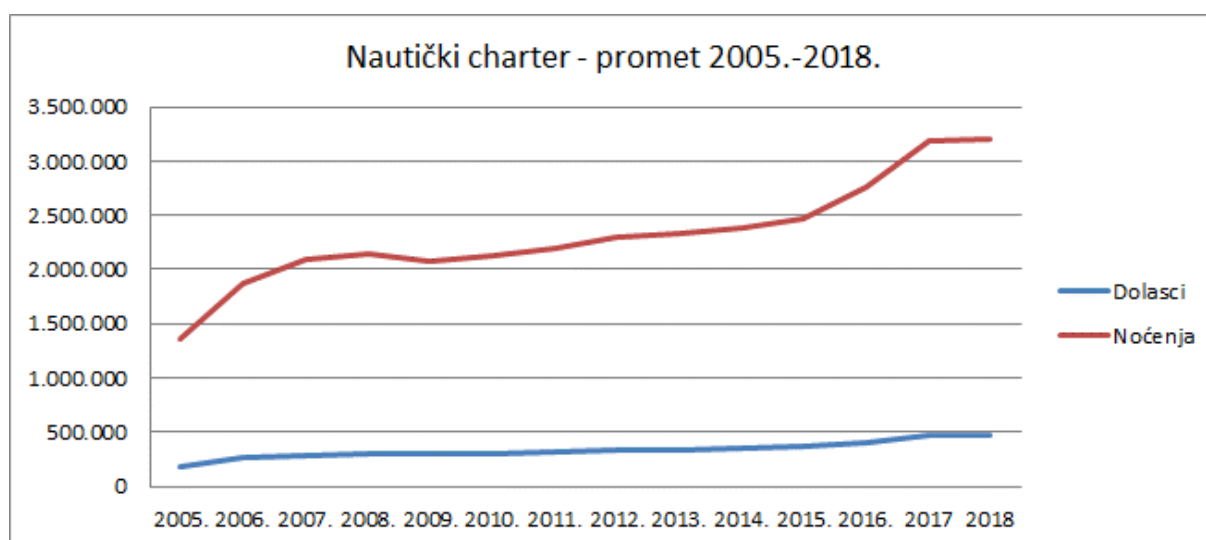
Izvor: DZS

Nautički promet na području Hrvatske

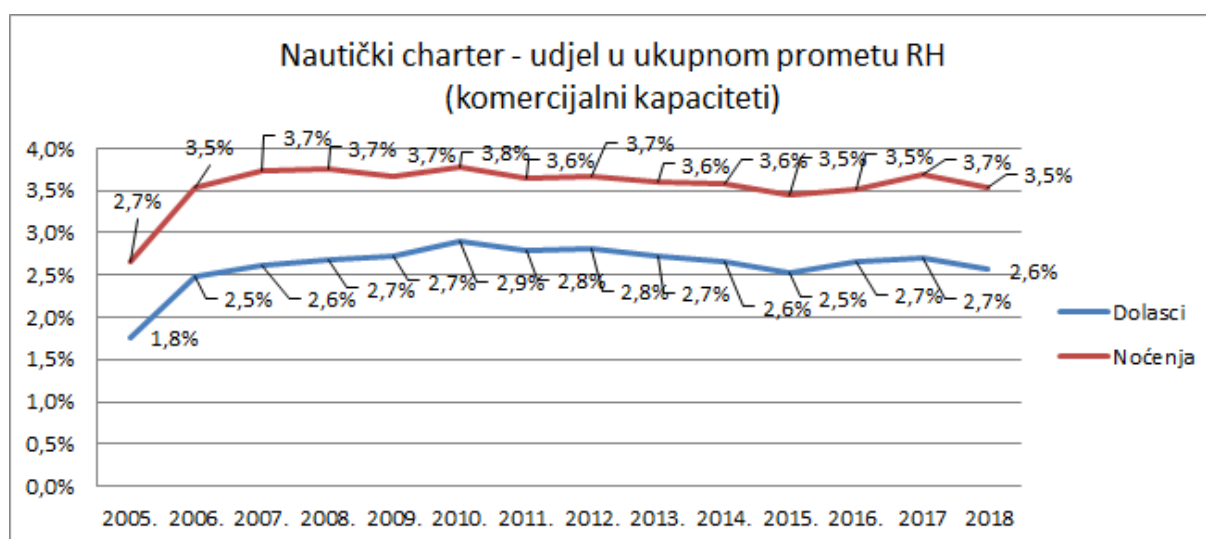
Promet nautičara na vlastitim brodovima (nekomercijalni boravci) statistički se ne prati, već je **statistički popraćen jedino promet u segmentu nautičkog chartera (komercijalni promet)**.

Nautički charter prati se putem sustava eCrew Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture. Pokazatelji sustava eCrew integriraju se u ukupnu turističku statistiku sustava eVisitor HTZ-a.

U skladu s navedenim, u Hrvatskoj je u nautičkom charteru tijekom 2017. zabilježeno 473.896 turističkih dolazaka, kao i 3,19 milijuna noćenja, što u odnosu na 2016. predstavlja rast od 15,5% u dolascima te 15,6% u noćenjima. Istovremeno, s navedenim pokazateljima nautički charter u ukupnom komercijalnom turističkom prometu sudjeluje s 2,64% dolazaka te 3,55% noćenja. Govorimo li o sveukupnim rezultatima nautičkog chartera, može se konstatirati kako je trend prometa tijekom posljednjeg desetljeća uzlaznog karaktera, a rast je posebno naglašen u posljednje dvije godine.

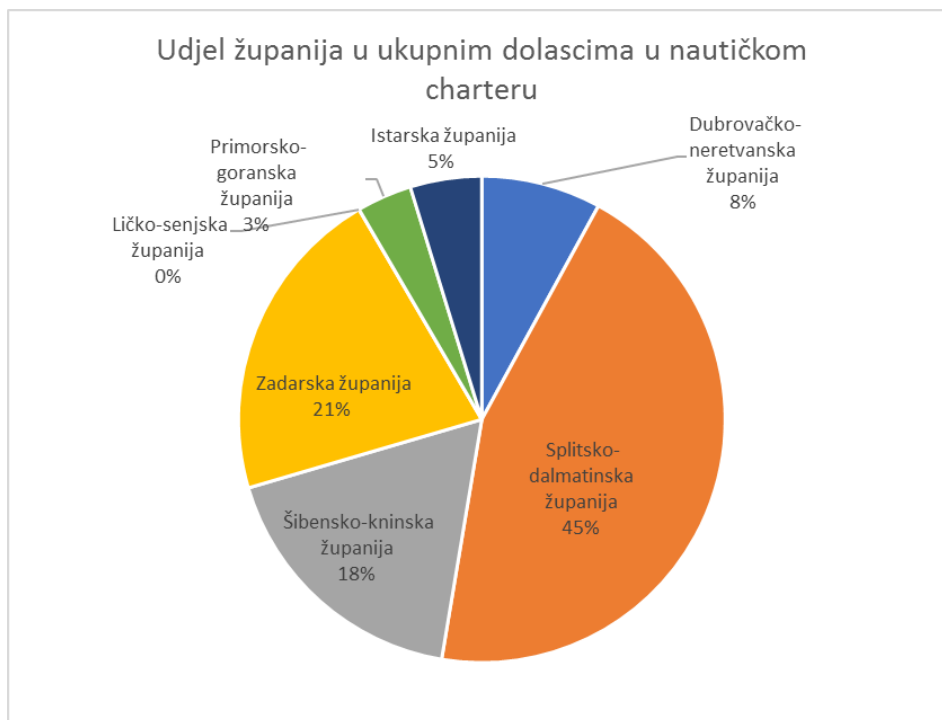
Izvor: DZS/eCrew/eVisitor

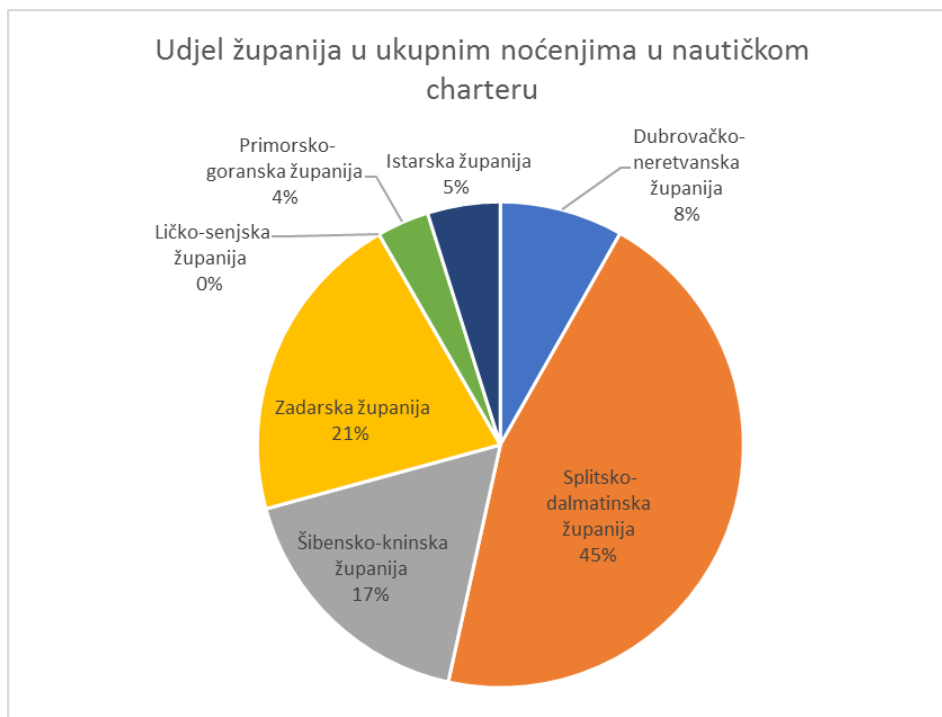
Izvor: DZS/eCrew/eVisitor

Prostorna i sezonalna distribucija prometa u nautičkom charteru

Ukupni dolasci i noćenja u nautičkom charteru, prikazani narednim grafikonom, pokazuju značajnu koncentraciju prometa na području Splitsko-dalmatinske županije. Na drugom i trećem mjestu nalaze se Zadarska i Šibensko-kninska županija, dok je najmanji udjel Ličko-senjske županije.

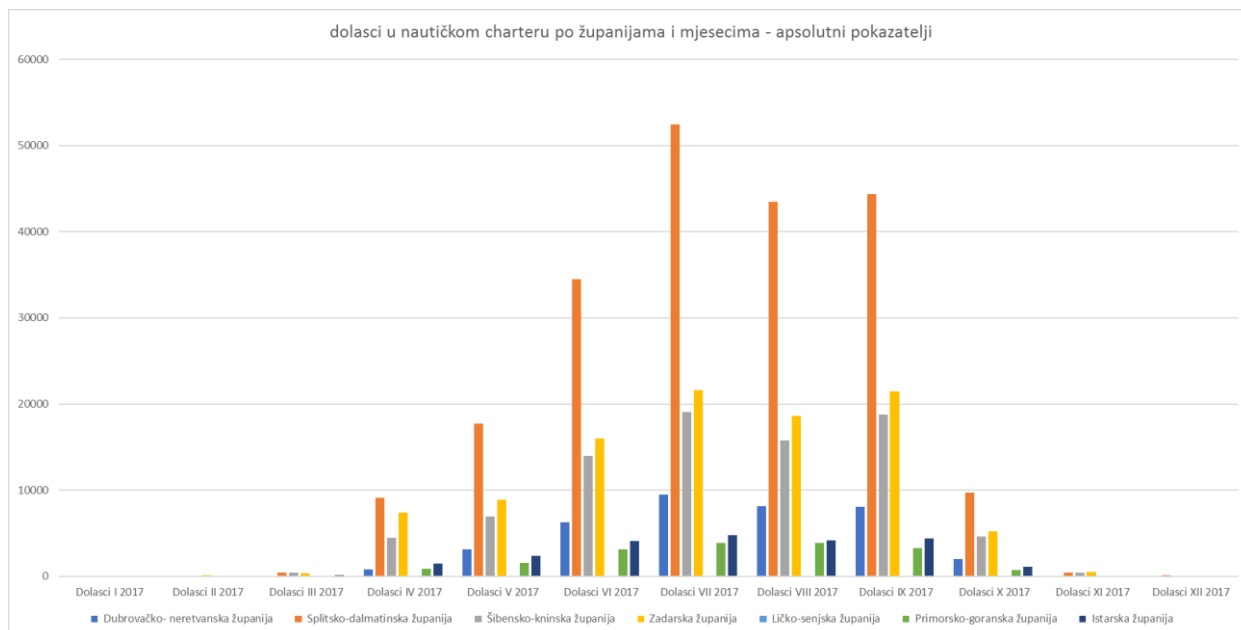

Izvor: eVisitor/eCrew

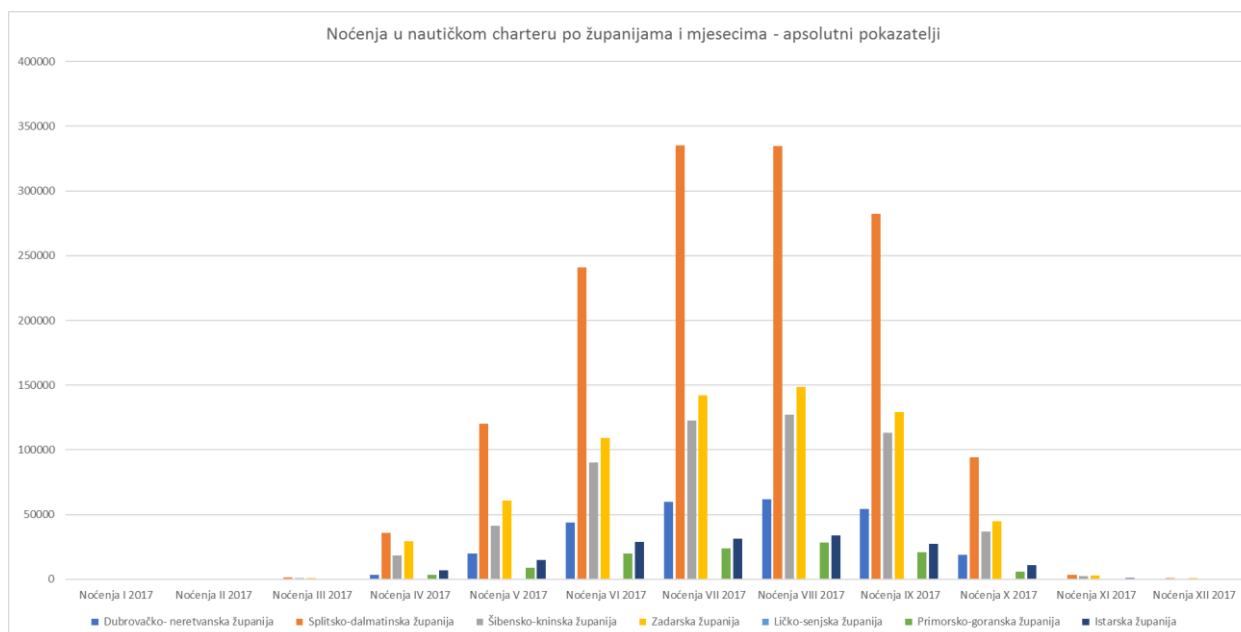

Izvor: eVisitor/eCrew

Očekivano, u kontekstu sveukupnih pokazatelja, Splitsko-dalmatinska županija bilježi najveći promet u nautičkom charteru tijekom svih mjeseci.

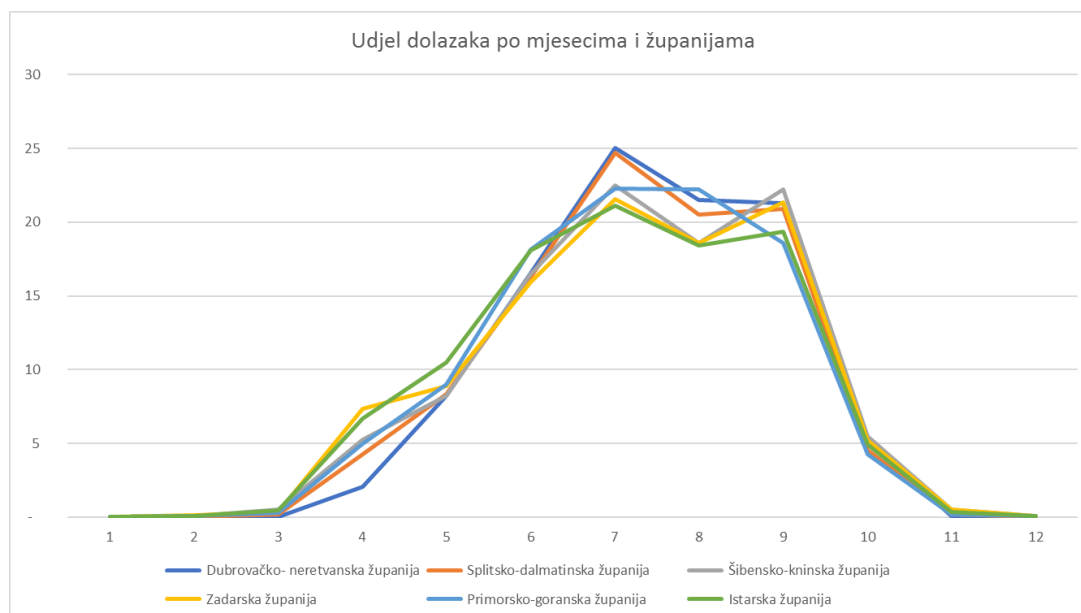

Izvor: eVisitor/eCrew

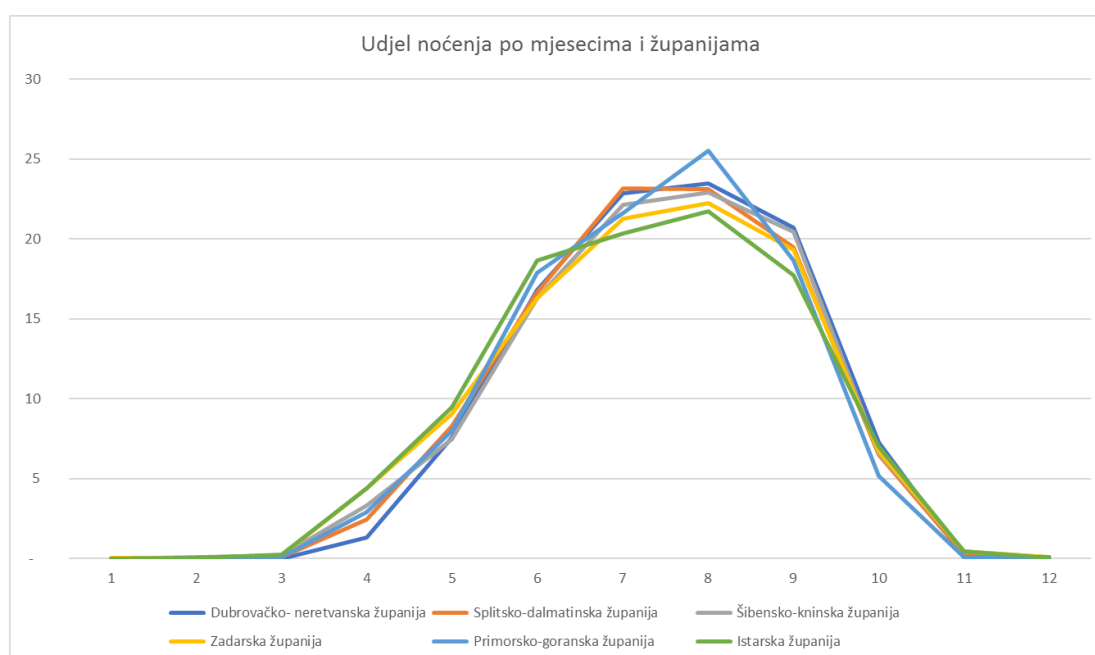
Izvor: eVisitor/eCrew

Pokazatelji udjela dolazaka po županijama i mjesecima pokazuju kako Dubrovačko-neretvanska i Splitsko dalmatinska županija bilježe nešto veći udjel srpnja u ukupnom prometu nautičkog chartera, mjerjenog dolascima. Najveći udjel kolovoza u prometu ima Primorsko-goranska županija, a najmanji Zadarska i Šibensko-kninska. Šibensko-kninska županija bilježi najveći udjel rujna u ukupnom prometu, u usporedbi s drugim županijama, dok je rujna „najslabiji“ za Primorsko-goransku županiju. Tijekom predsezona, nešto veći udjel travnja u prometu ima Zadarska županija (travanj) te Istra (travanj i svibanj), dok su travanj i svibanj „najslabiji“ za dubrovačko-neretvansku županiju.

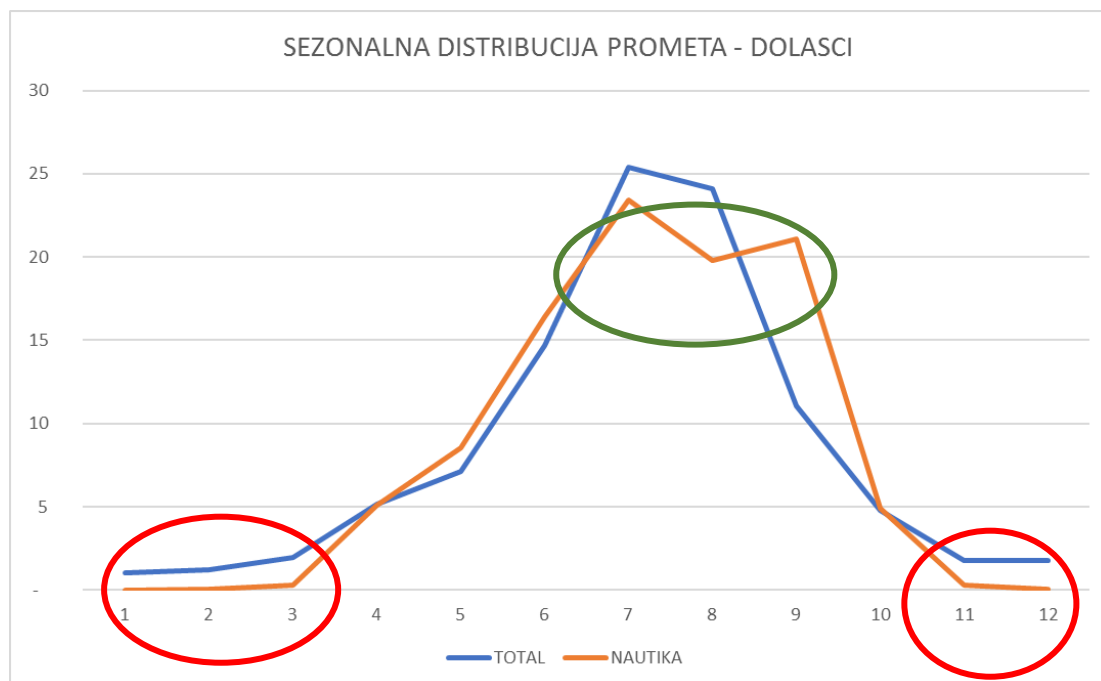
Izvor: eVisitor/eCrew

Krivulja udjela noćenja po mjesecima relativno je ujednačena za sve županije. Nešto izraženiji udjel kolovoza bilježi Primorsko-goranska županija. Tijekom predsezona, u pozitivnom smislu blago odskaču Zadarska županija i Istra, dok je dubrovačko-neretvanska županija nešto lošija od prosjeka

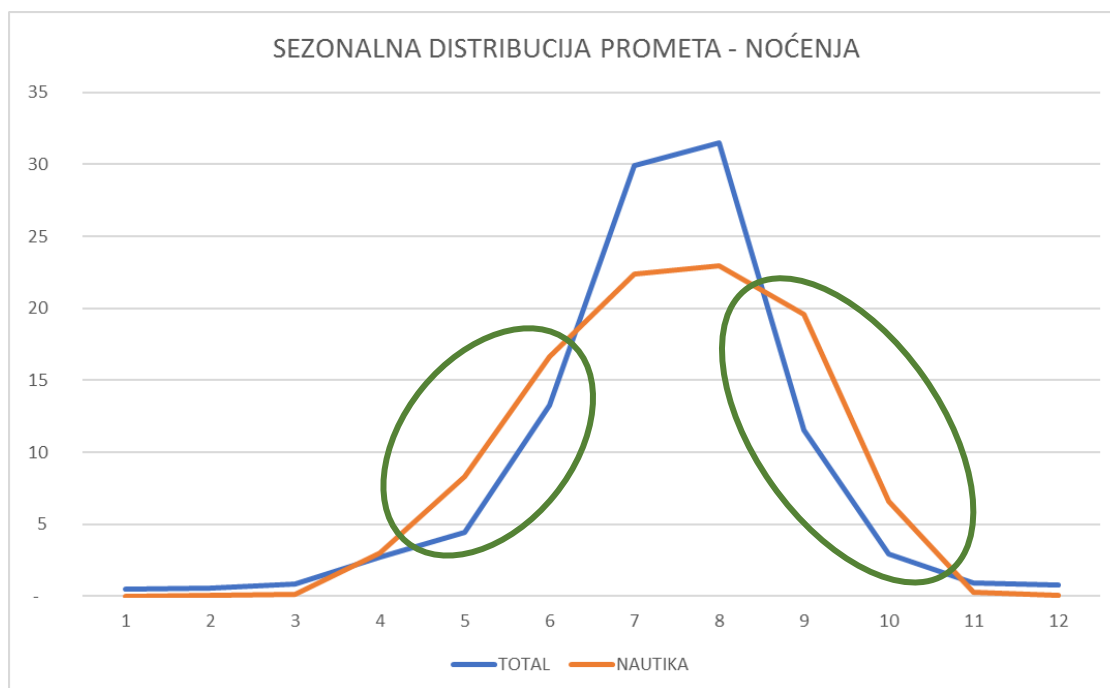
Izvor: eVisitor/eCrew

Usporedi li se sezonalna distribucija ukupnog turističkog prometa na nacionalnoj razini, sa sezonalnom distribucijom nautičkog chartera razvidno je kako je kod nautičkog chartera fokus na vrhunac sezone (srpanj i kolovoz) nešto manji nego li je to slučaj sa sveukupnim prometom. Istovremeno, udjel rujna znatno je veći nego li je to slučaj sa sveukupnim prometom. Kod mjeseci rane predsezone i kasne posezone (siječanj-ožujak e studeni prosinac) u segmentu nautičkog chartera gotovo da nema prometa, tako da je u navedenom razdoblju rezultat lošiji od prosjeka.

Izvor: eVisitor/eCrew

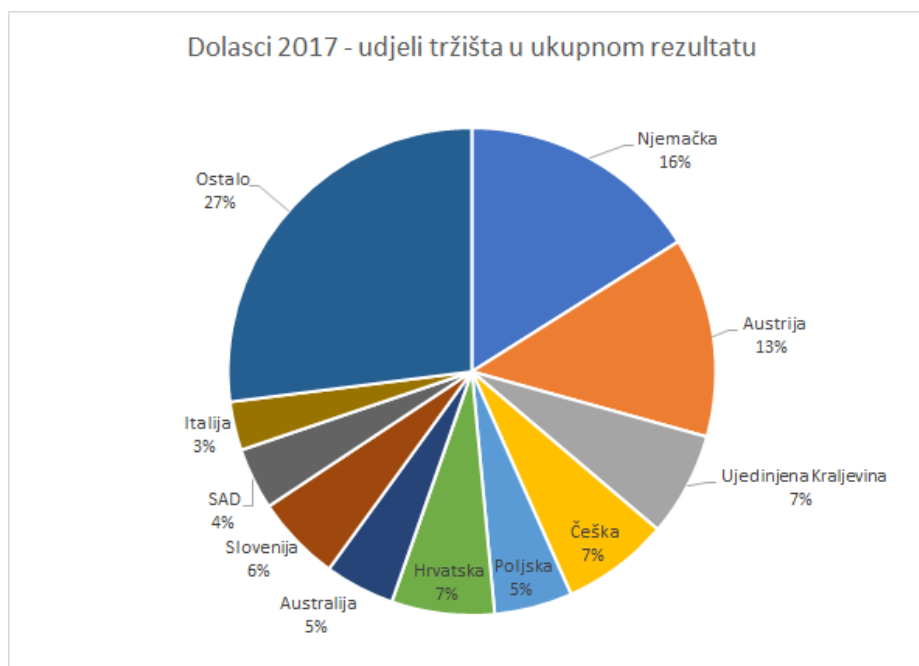
Krivulje udjela noćenja također pokazuju distribuciju prometa povoljniju od prosjeka kada su u pitanju mjeseci pred i posezone (s iznimkom kasne posezone te rane predsezone).

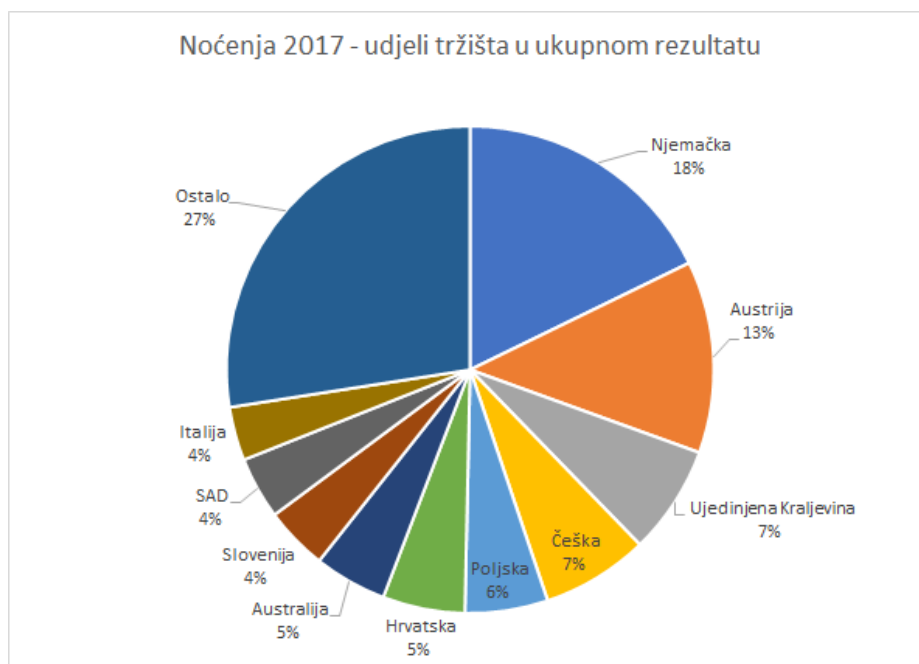
Izvor: eVisitor/eCrew

Tržišta u nautičkom charteru - Hrvatska

Nijemci, Austrijanci i Britanci najbrojniji su gosti u segmentu nautičkog chartera. Od „long haul“ tržišta najviše je turista iz SAD-a. Domaće tržište nalazi se na 6. mjestu u dolascima i noćenjima, s udjelom od 7%, odnosno, 5%.

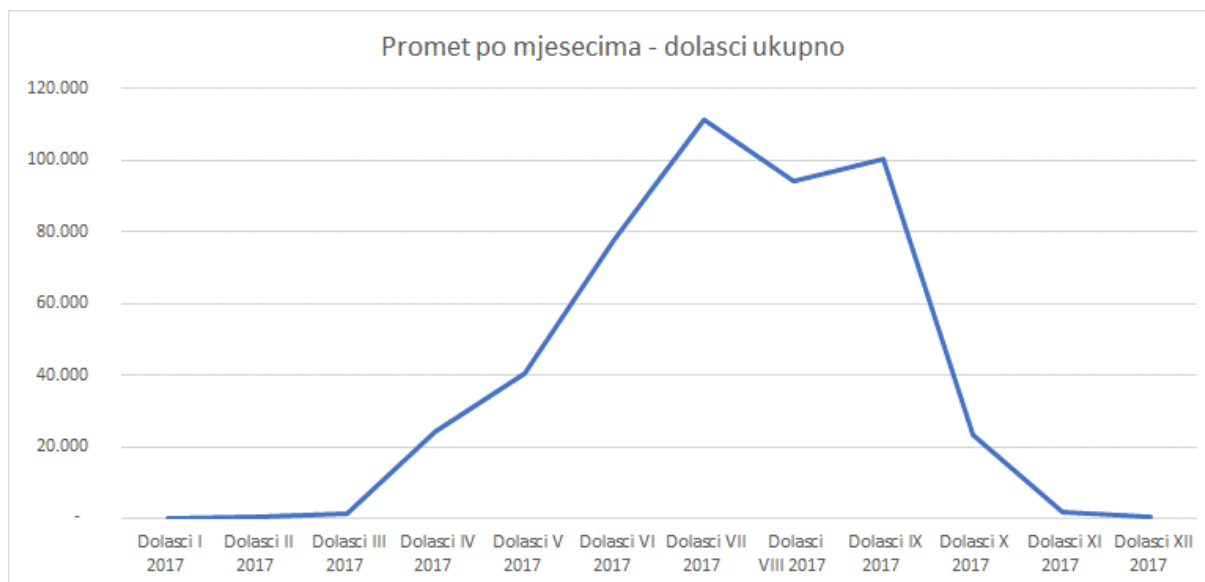

Izvor: eVisitor/eCrew

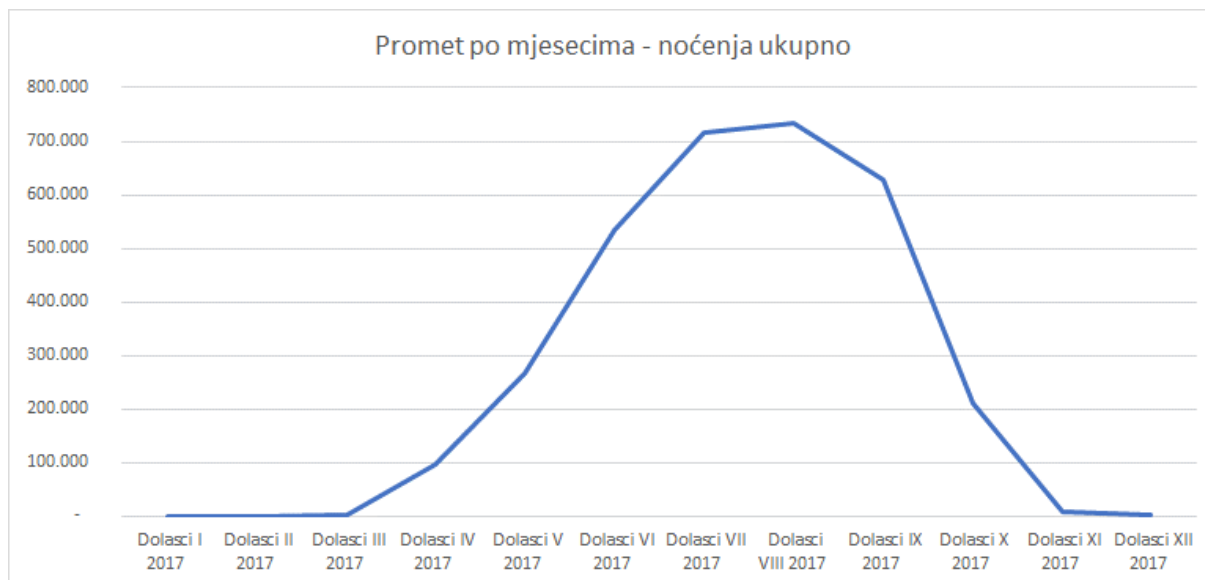

Izvor: eVisitor/eCrew

Broj turističkih dolazaka i noćenja u nautičkom charteru po mjesecima pokazuje visoku koncentraciju prometa na vrhunac sezone, slično kao što je to slučaj s našim cjelokupnim turističkim prometom. Ipak, usporede li se dolasci i noćenja razvidna je zanimljiva činjenica kako je broj dolazaka u kolovozu nešto manji nego li broj dolazaka u rujnu. Generalno gledano, srpanj je „udarni“ mjesec kada je riječ o dolascima, dok je kolovoz ipak dominantan kada su u pitanju noćenja. U razdoblju studeni-ožujak, promet u nautičkom charteru je minimalan.

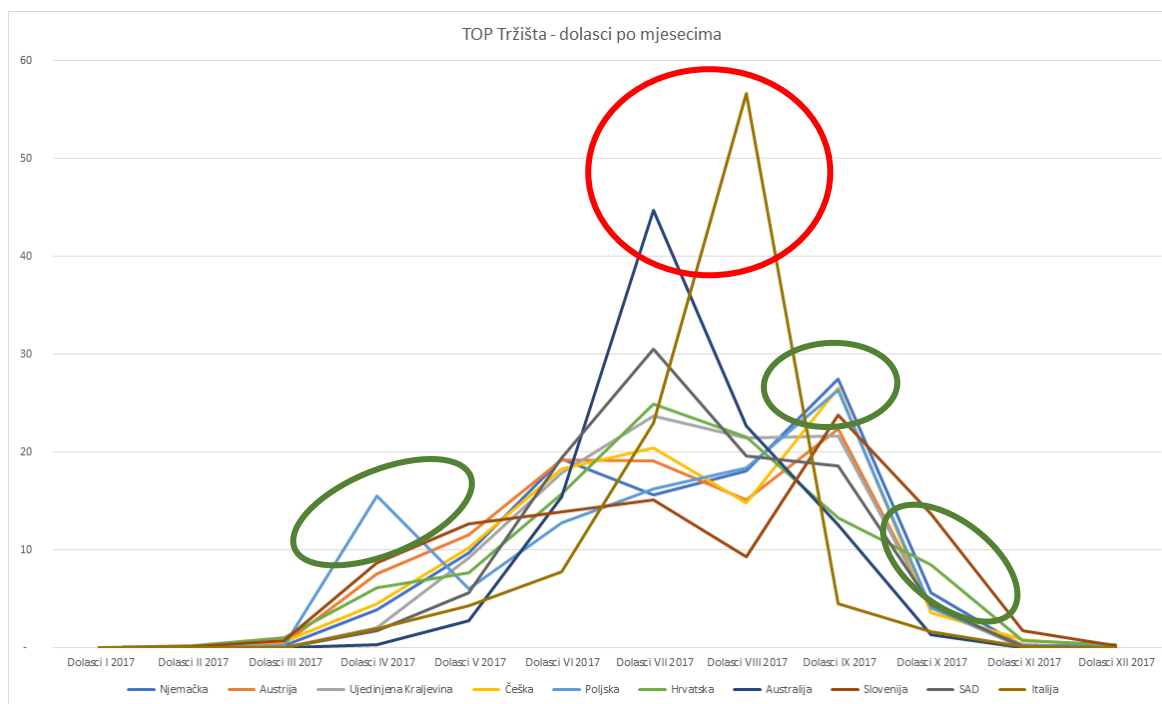
Izvor: eVisitor/eCrew

Izvor: eVisitor/eCrew

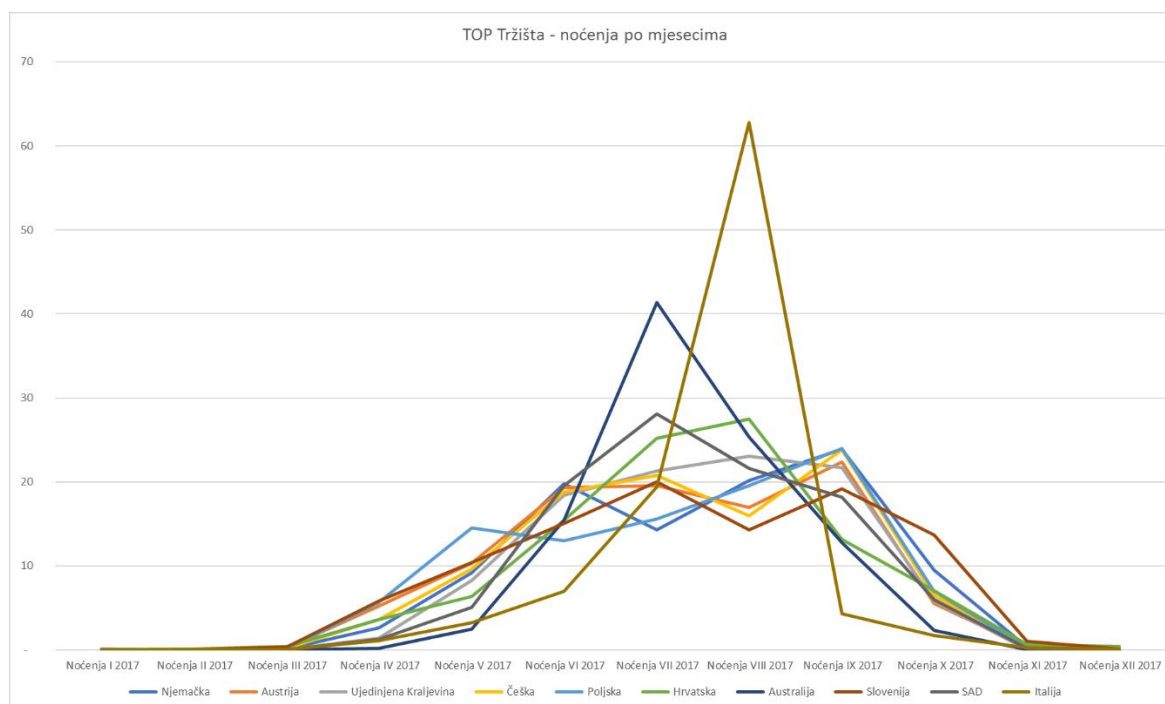
Glede „vrhunca sezone“, turisti iz Austrije najskloniji su jedrenju u nautičkom charteru tijekom srpnja, a isto vrijedi i za turiste iz SAD-a, dok je za Talijane dominantan kolovoz. Slovenci su najmanje skloni jedrenju tijekom srpnja i kolovoza.

Tijekom predsezona ističu se Poljaci, s naglašeno većim udjelom travnja u ukupnim pokazateljima tržišta u odnosu na ostale „TOP“ zemlje. Nijemci, Poljaci, Česi i Slovenci iznadprosječno su skloni jedrenju tijekom rujna, dok se prema udjelu listopada i studenog u ukupnim godišnjim pokazateljima osobito ističu Slovenci i domaći gosti.

Izvor: eVisitor/eCrew

Kretanja prometa u domeni noćenja pokazuju gotovo identičan uzorak kao što je to slučaj s dolascima.

Izvor: eVisitor/eCrew

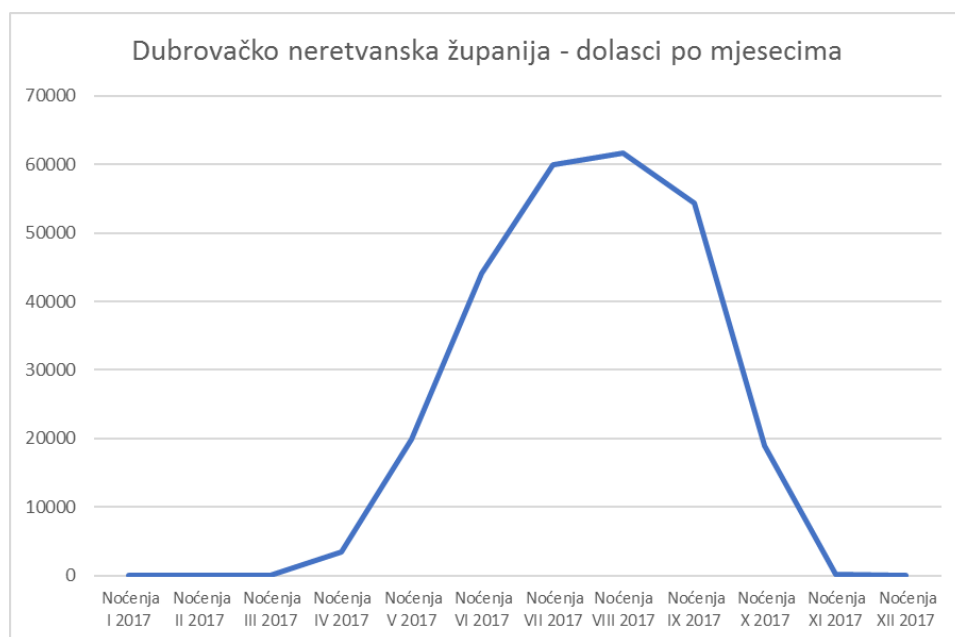
Dubrovačko-neretvanska županija

Najviše dolazaka u nautičkom charteru županija bilježi u srpnju, a kolovoz i rujan približno su izjednačeni.

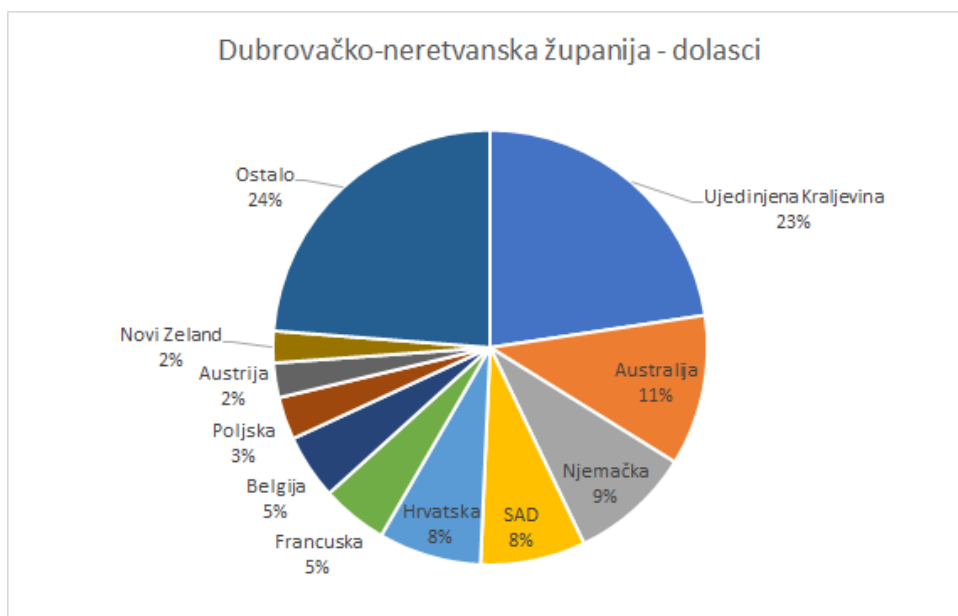
Izvor: eVisitor/eCrew

Kolovoz je „najjači“ mjesec kada su u pitanju noćenja u nautičkom charteru. Nešto manje noćenja županija bilježi tijekom srpnja, dok je na trećem mjestu rujan.

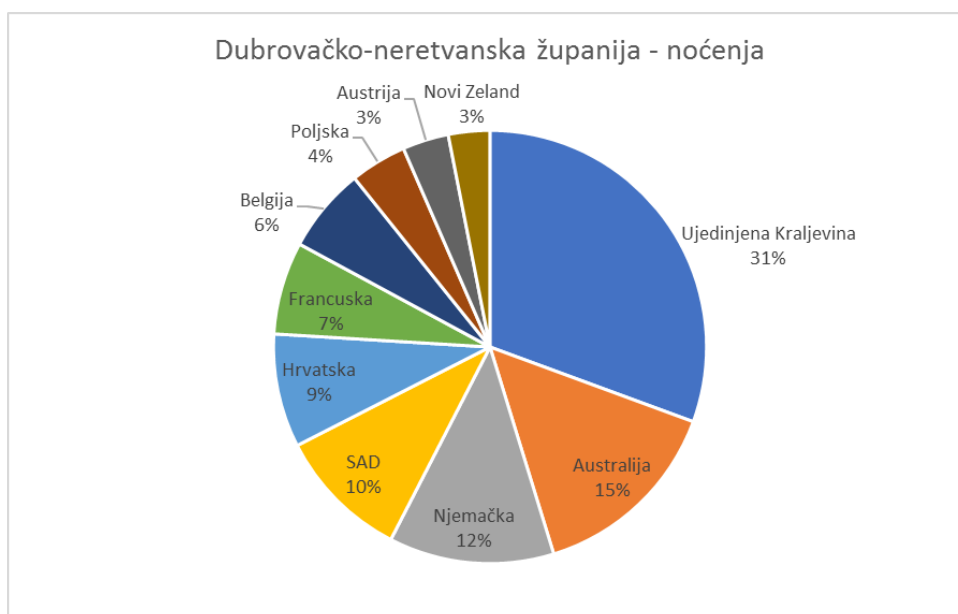
Izvor: eVisitor/eCrew

U pogledu dolazaka, Ujedinjena Kraljevina dominantno je tržište nautičkog chartera na području dubrovačko-neretvanske županije. Na drugom je mjestu Australija, a na trećem Njemačka. Na četvrtom je mjestu SAD, dok je u „top 10“ i treće „long haul“ tržište – Novi Zeland. Domaće tržište nalazi se na petom mjestu.

Izvor: eVisitor/eCrew

Kada je riječ o noćenjima redoslijed je približno sličan, uz još veći udjel top 3 tržišta u ukupnom rezultatu.

Izvor: eVisitor/eCrew

Splitsko-dalmatinska županija

Najviše dolazaka u nautičkom charteru županija bilježi u srpnju, dok je na drugom mjestu rujan, s nešto više dolazaka nego tijekom kolovoza.

Izvor: eVisitor/eCrew

Tijekom srpnja i kolovoza županija bilježi približno podjednak broj noćenja, dok je rujan, iako s više dolazaka nego kolovoz, u noćenjima na trećem mjestu.

Izvor: eVisitor/eCrew

U pogledu dolazaka, tržište Njemačke vodeće je u nautičkom charteru na području Splitsko-dalmatinske županije. Na drugom je mjestu Austrija, a na trećem, s gotovo podjednakim udjelom, Ujedinjena Kraljevina.

Izvor: eVisitor/eCrew

Tržište Njemačke vodeće je i prema broju noćenja, dok je na drugom je mjestu Ujedinjena Kraljevina, a na trećem Austrija.

Izvor: eVisitor/eCrew

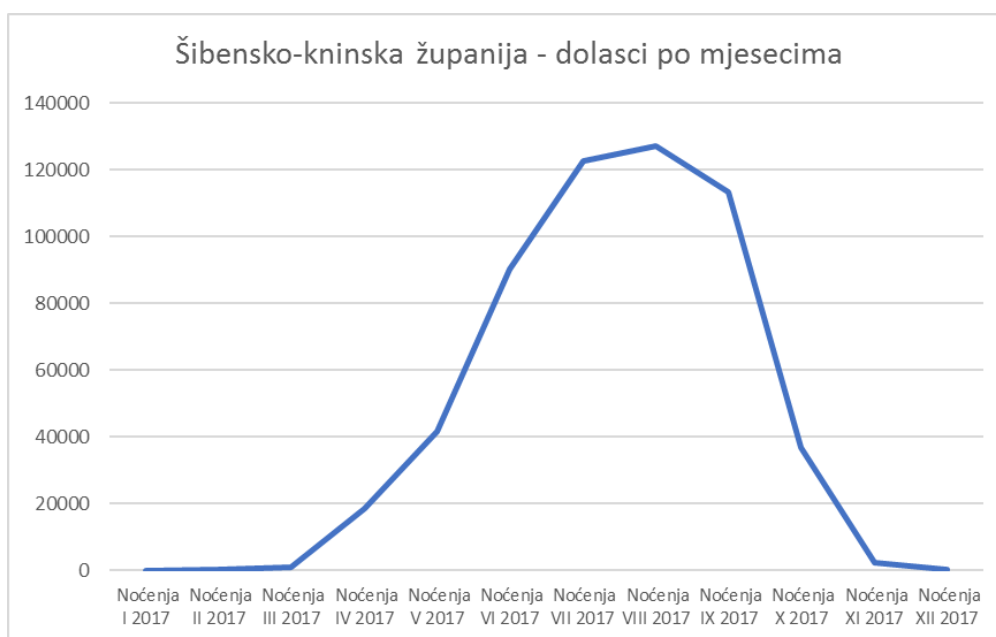
Šibensko-kninska županija

Tijekom srpnja i rujna županija bilježi najveći broj dolazaka u nautičkom charteru, dok ih je tijekom kolovoza nešto manje.

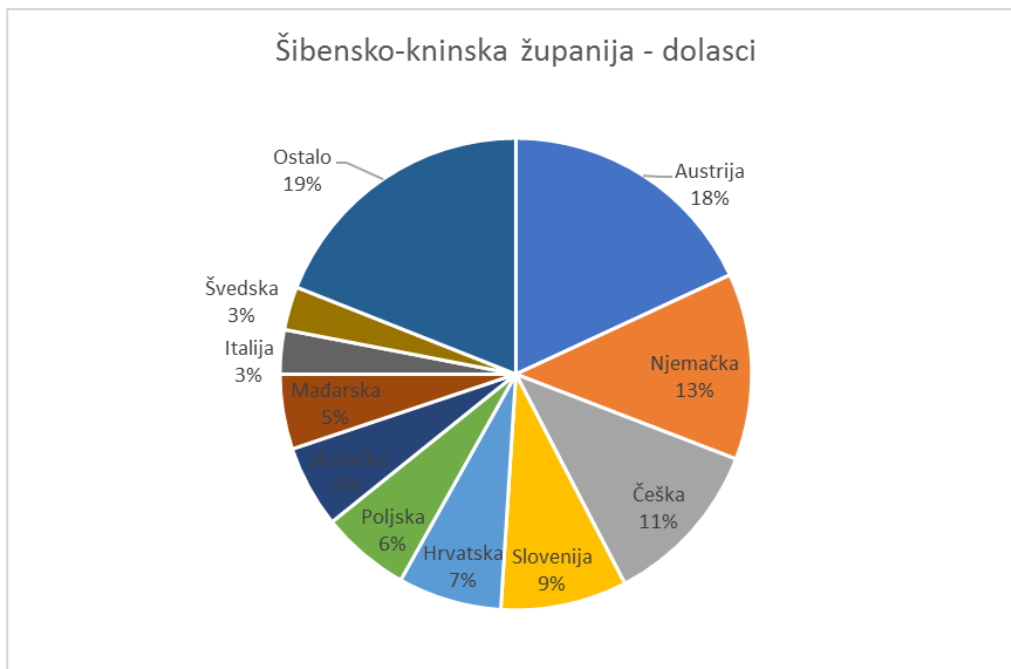
Izvor: eVisitor/eCrew

Iako su srpanj i rujna mjeseci s najvećim brojem dolazaka, tijekom kolovoza županija ipak bilježi najviše noćenja u nautičkom charteru.

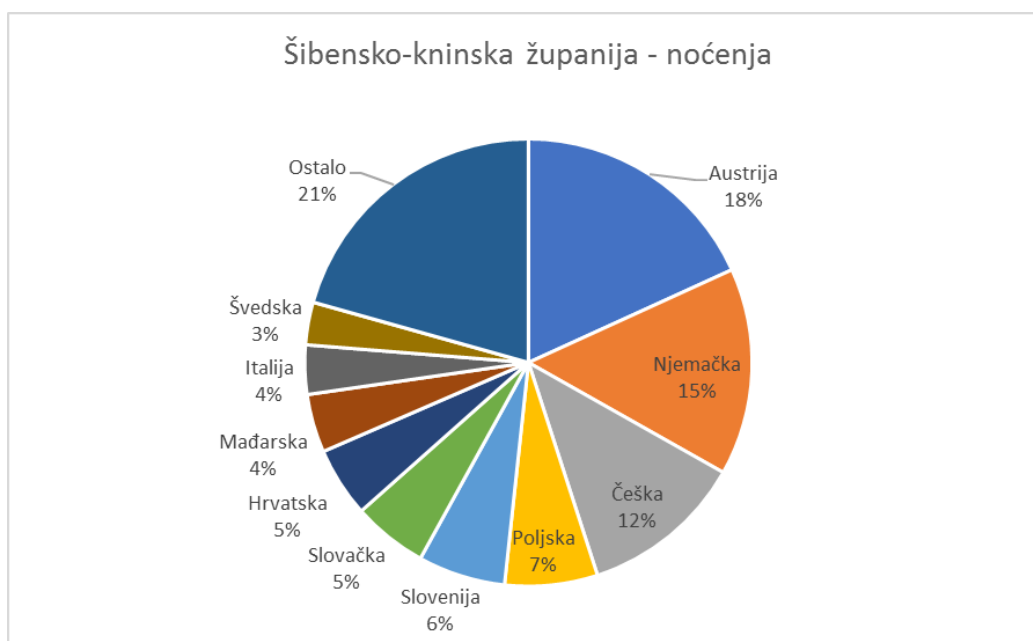
Izvor: eVisitor/eCrew

Prema broju dolazaka, Austrijanci su dominantni turisti u nautičkom charteru Šibensko-kninske županije. Na drugom su mjestu Nijemci, a na trećem Česi. Domaće tržište nalazi se na petom mjestu, iza tržišta Slovenije.

Izvor: eVisitor/eCrew

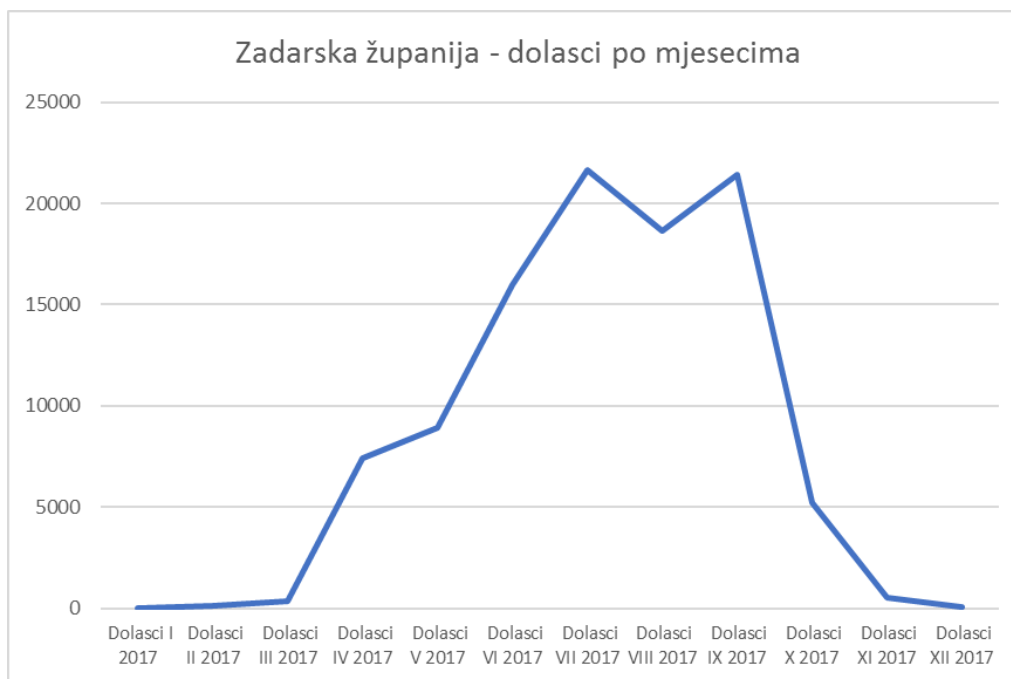
U noćenjima je redoslijed top 3 tržišta identičan, no na četvrtom se mjestu nalaze Poljaci, dok su Slovenci peti.

Izvor: eVisitor/eCrew

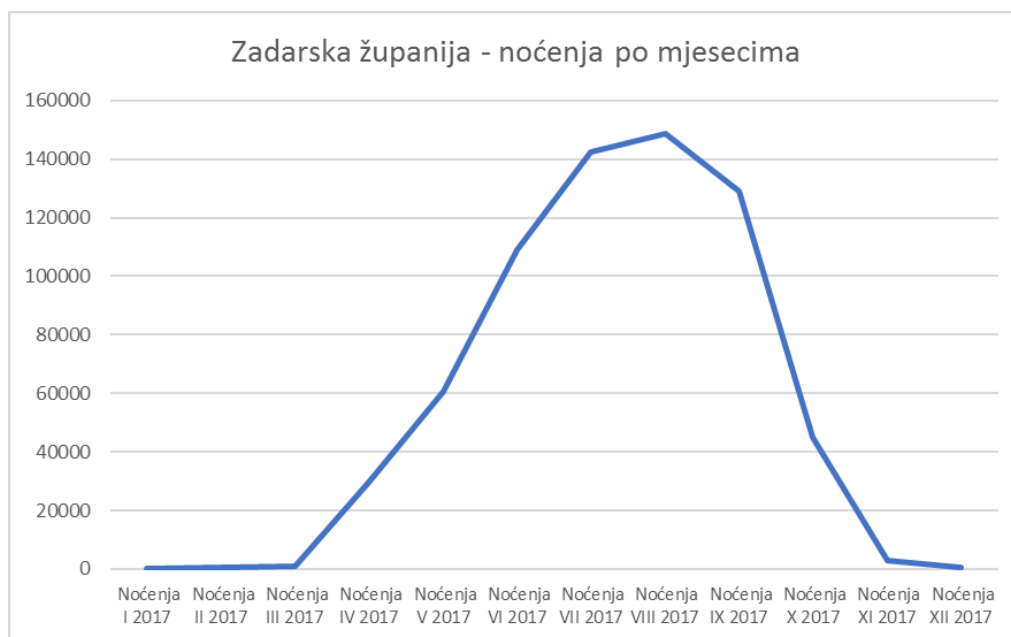
Zadarska županija

Srpanj i rujan mjeseci su tijekom kojih Zadarska županija bilježi najveći broj dolazaka u nautičkom charteru.

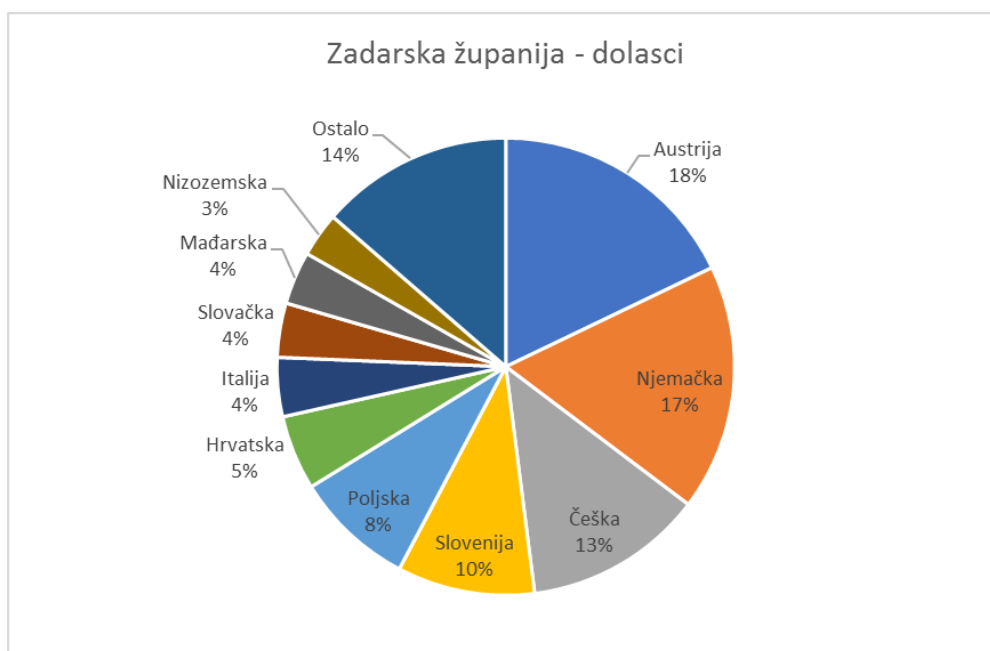
Izvor: eVisitor/eCrew

S druge strane, najviše noćenja županija bilježi tijekom kolovoza, a potom srpnja.

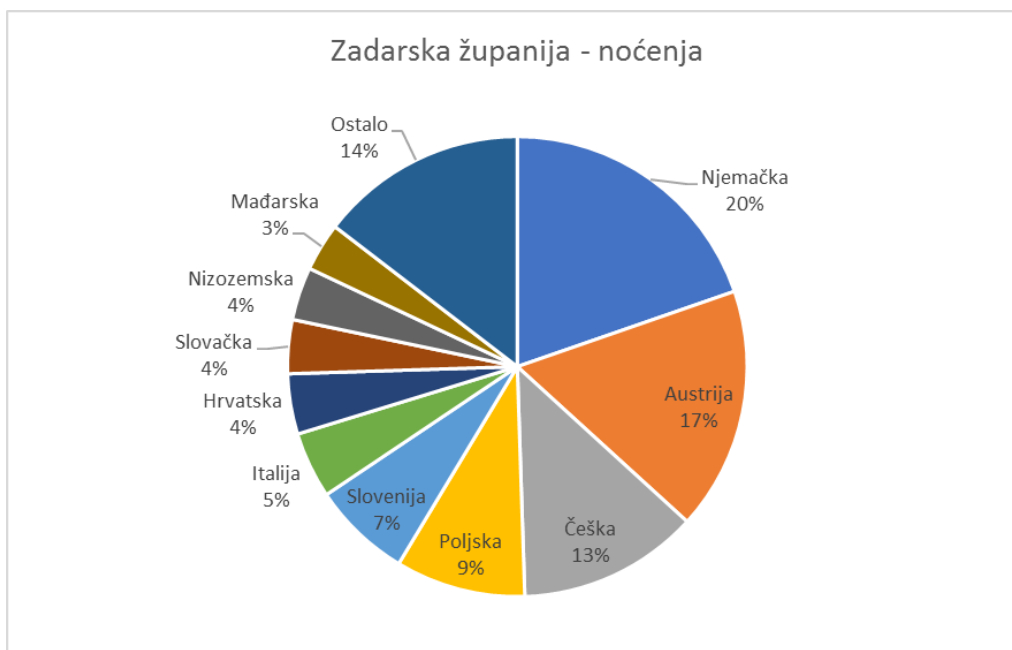
Izvor: eVisitor/eCrew

Prema strukturi tržišta, najviše dolazaka u nautičkom charteru na području zadarske županije ostvaruju Austrijanci, a potom Nijemci i Česi. Domaći turisti nalaze se na šestom mjestu.

Izvor: eVisitor/eCrew

Redoslijed tržišta prema ostvarenim noćenjima gotovo je identičan, uz nešto bolju poziciju Poljske u odnosu na Sloveniju (u usporedbi s dolascima).

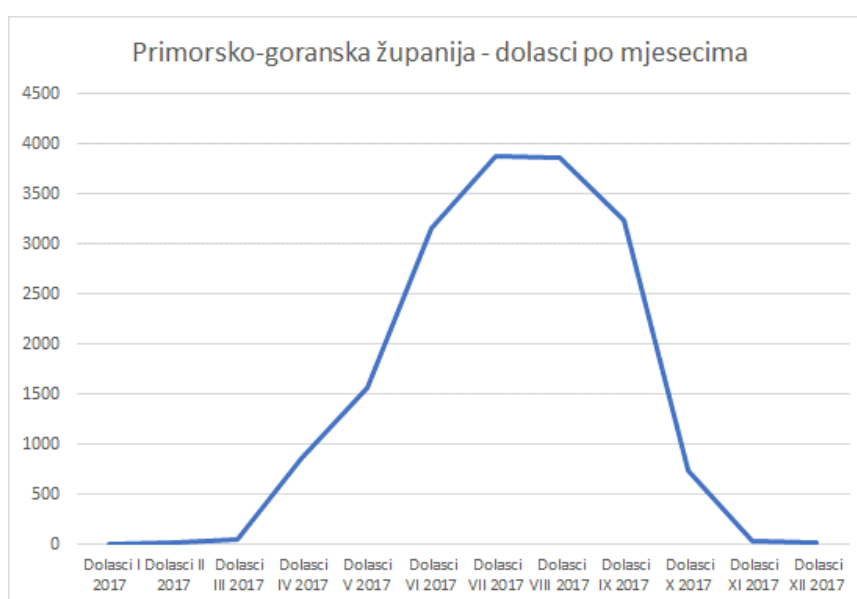
Izvor: eVisitor/eCrew

Ličko-senjska županija

Ličko-senjska županija ostvaruje zanemarivo male pokazatelje u segmentu nautičkog chartera. Određeni promet (30 dolazaka te 158 noćenja na razini 2017. godine) ostvareno je s domaćeg tržišta i to na području TZ Novalje.

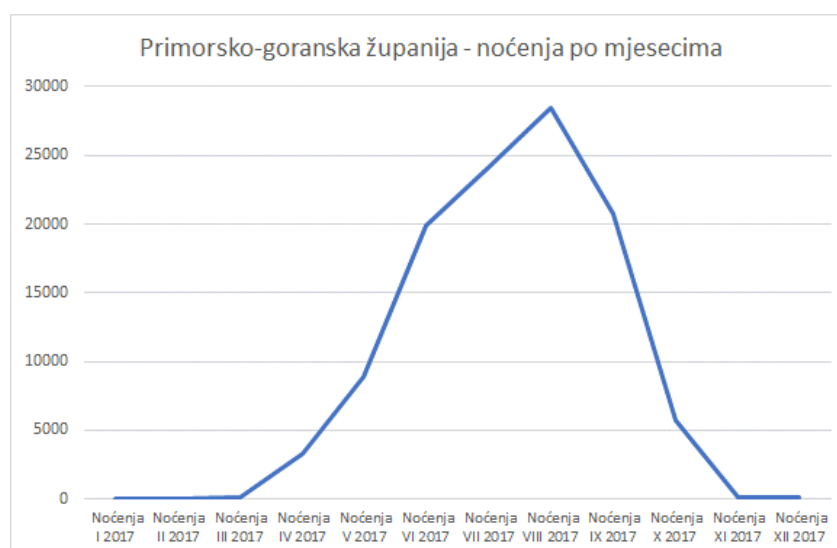
Primorsko-goranska županija

Primorsko-goranska županija vrhunac broja dolazaka u nautičkom charteru bilježi tijekom srpnja i kolovoza, koji su gotovo izjednačeni prema volumenu ostvarenog prometa.

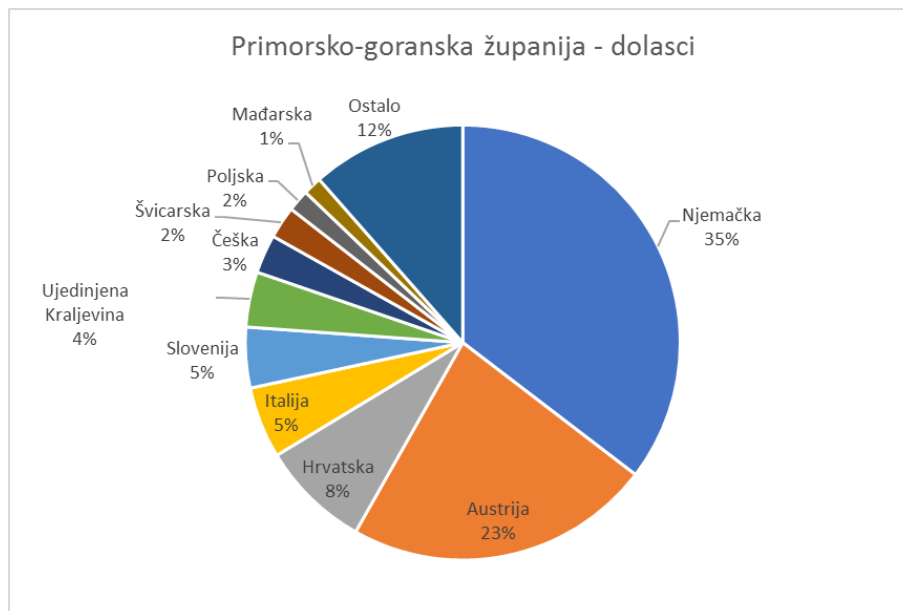
Izvor: eVisitor/eCrew

S druge strane, vrhunac broja noćenja županija bilježi u kolovozu.

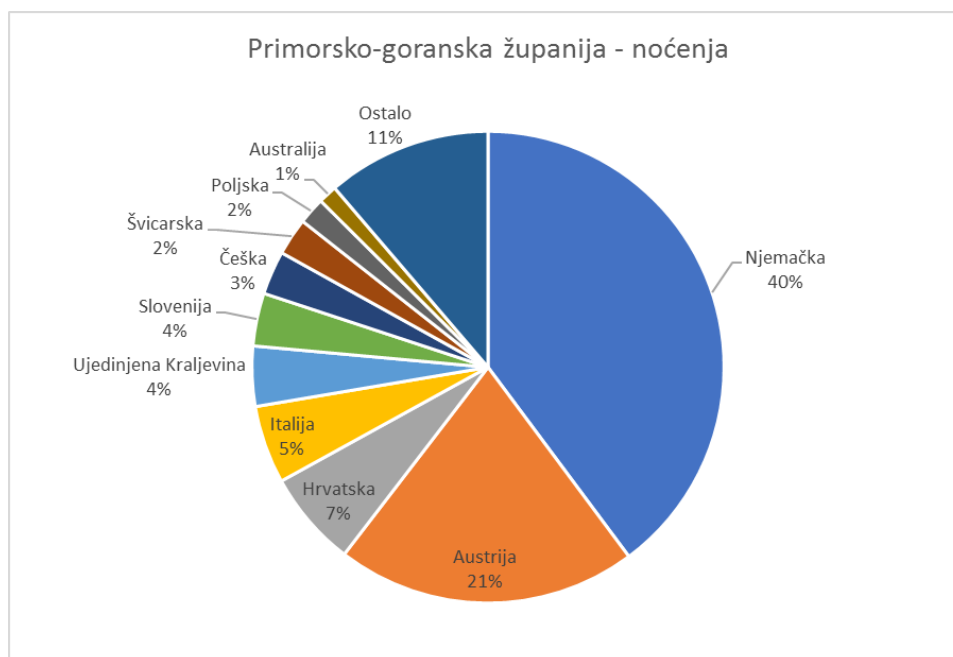
Izvor: eVisitor/eCrew

Glede strukture tržišta, uvjerljivo najviše dolazaka u nautičkom charteru bilježe Nijemci, ispred Austrijanaca te domaćih turista.

Izvor: eVisitor/eCrew

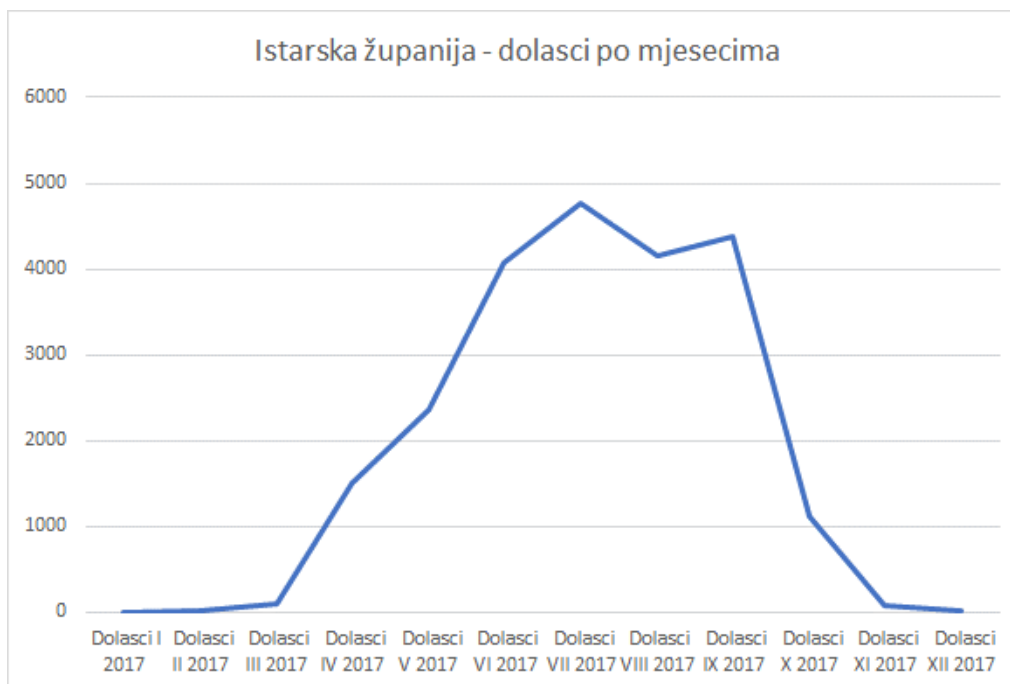
Struktura tržišta prema noćenjima gotovo je identična, uz još veću „dominaciju“ Nijemaca u ukupnim brojkama.

Izvor: eVisitor/eCrew

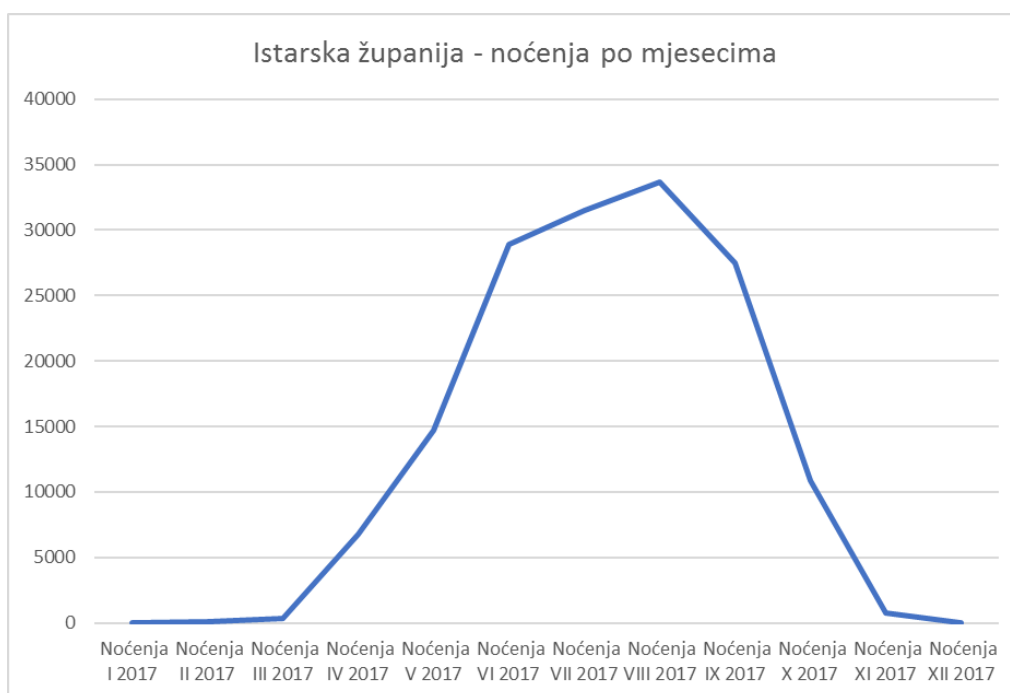
Istarska županija

Najveći broj dolazaka u nautičkom charteru Istarska županija bilježi u srpnju, a potom u rujnu, dok je kolovoz na trećem mjestu

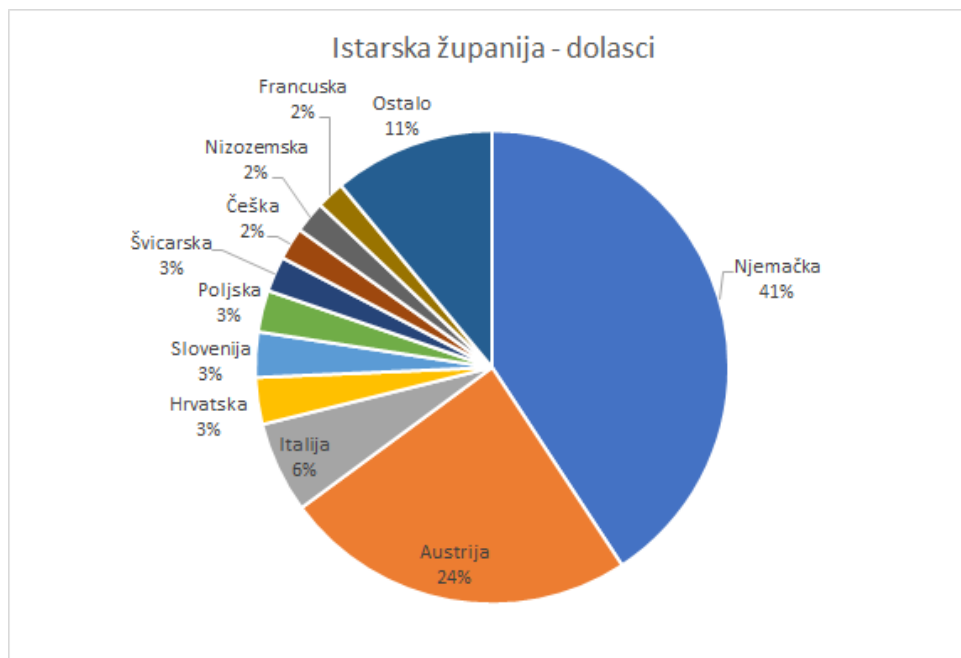
Izvor: eVisitor/eCrew

Ipak, tijekom kolovoza ostvaruje se najviše noćenja.

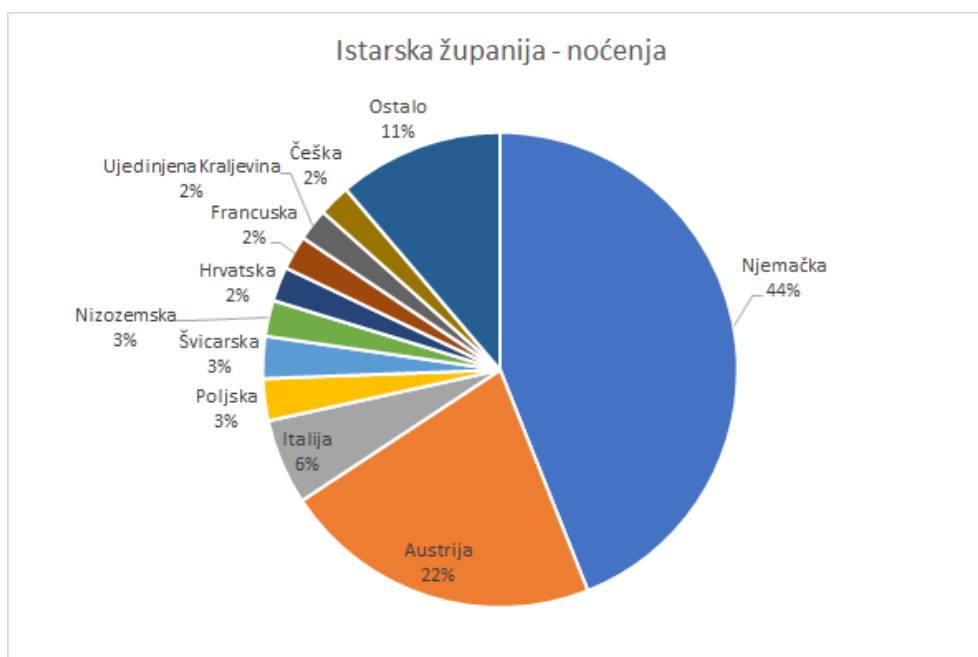
Izvor: eVisitor/eCrew

Glede strukture tržišta, izrazito je dominantna Njemačka, ispred Austrije, Italije te domaćeg tržišta.

Izvor: eVisitor/eCrew

Struktura prometa mjerenog noćenjima relativno je slična strukturi dolazaka, uz nešto manji udjel domaćeg tržišta.

Izvor: eVisitor/eCrew

TOMAS nautika istraživanja

Posljednje istraživanje stavova i potrošnje nautičara u Hrvatskoj, **TOMAS nautika, datira iz 2017. godine** (prethodno istraživanje s ovom temom realizirano je tijekom 2012. godine).

Ključni nalazi slijede u nastavku:

- 56% nautičara dolazi iz kućanstava s mjesečnim primanjima većim od 3.500 eur (za usporedbu, tek 24% turista koji posjećuju Hrvatsku radi ljetnog odmora, a nisu korisnici nautičkog proizvoda, spada u navedenu prihodovnu skupinu – rezultati istraživanja TOMAS ljeta 2017). U usporedbi s istraživanjem TOMAS nautika 2012., segment nautičara s višim primanjima (3500 eur+) narastao je s 49% na 56%.
- 32% nautičara u 2017. po prvi je puta posjetilo Hrvatsku (charter 40%, vlasnici plovila 18%). Kada je riječ o „generalnoj“ populaciji odmorišnih gostiju Hrvatske (TOMAS ljeta 2017), prvih je posjeta 33%. Najviše je „novih“ čarteraša među Nizozemcima, Rusima, Šveđanima i Francuzima. „Najvjerniji“ čarter gosti su Slovenci, Austrijanci, Česi, Nijemci i Slovaci, a „najvjerniji“ vlasnici plovila dolaze iz Slovenije, Austrije, Njemačke i Italije. Inače, u usporedbi s istim istraživanjem provedenim 2012. vidi se kako je broj „novih“ nautičara, tj. nautičara u prvom posjetu dramatično narastao – s 11% na 32%, što je trend koji je detektiralo i istraživanje TOMAS ljeta 2017 i korespondira sa zaključkom istog istraživanja kako je Hrvatska posljednjih godina vrlo uspješna u privlačenju novih segmenata turista (te turista s „novih“ tržišta).
- 58% nautičara u polazišnu luku stiže automobilom, 13% samim plovilom, a 24% zrakoplovom. U odnosu na 2012. broj dolazaka zrakoplovom narastao je s 14% na 24%.
- 66% plovila prometovalo je bez unajmljenog skipera, a 34% sa skiperom. U odnosu na 2012. osjetno se više unajmljuju skiperi – kod čartera taj je postotak narastao s 30% na 51%, kod vlastitih plovila sa 7% na 10%.
- Trajanje boravka nautičara uglavnom je u rasponu od 4 do 7 noćenja (59%), a potom slijede boravci u trajanju od 8-14 noćenja. Čarteraši u prosjeku borave 8 noćenja, ostali 13. Generalno se može reći kako je u odnosu na 2012. došlo do skraćivanja prosječnog boravka/plovidbe – kod čarteraša za 1 noćenje, kod ostalih za 3 noćenja.
- Dominantne aktivnosti nautičara na destinacijama su odlazak u kupnju i odlazak u restorane, a potom slijede odlasci u slastičarnice/kafiće, izleti u NP/zaštićena područja i dr. Na začelju su aktivnosti poput obilazaka vinskih cesta/cesta maslinovog ulja, posjeti kazalištima/priredbama te tematskim/vodenim parkovima.
- Zadovoljstvo svim elementima nautičke turističke ponude veće je nego li u 2012. (ljepota prirode i krajolika, osobna sigurnost, prihvati u zračnoj luci/transfer, prihvati u marini, ekološka očuvanost, prostorna distribucija marina, stanje broda, gastro ponuda u destinacijama, opskrba vodom, vezovi, uslužnost osoblja i dr.). Određen stupanj nezadovoljstva prisutan je u domeni neodgovornog ponašanja drugih nautičara na moru (13%), buke koja remeti komfor prilikom boravka na brodu u marini ili luci (12%), plutajući/morski otpad (11%), prevelik broj plovila na moru (10%) te problemi s odlaganjem otpada (10%).
- Prosječni dnevni izdaci nautičara iznose 126 eur – kod čarteraša 183 eur, a kod vlasnika plovila 75 eur. Najbolji potrošači među čarterašima su Britanci (212 eur), Francuzi (207 eur) i Nizozemci (202 eur). Najbolji potrošači među ostalim nautičarima su Britanci i Talijani (110 eur). U odnosu na 2012. za 13% narasli su izdaci čarteraša, dok su izdaci ostalih nautičara narasli za 11%.

- Dakle, moguće je zaključiti kako je u pet godina razmaka između dvaju TOMAS istraživanja nautike (2012.-2017.) došlo do sljedećih promjena: nautičari su u prosjeku većeg stupnja obrazovanja i većih primanja, osjetno više ih je u prvom posjetu Hrvatskoj, raste odjel dolazaka zrakoplovom, dominantno se informiraju putem interneta, znatno više koriste unajmljene skipere, u prosjeku su izuzetno zadovoljni svim elementima nautičke ponude te u prosjeku tijekom odmora troše više. Izvor: <http://www.iztg.hr/hr/institut/tomas-nautika/>